

УДК 517.956.4

ПРО РЕГУЛЯРНІСТЬ РОЗВ'ЯЗКІВ ДЕЯКИХ ПАРАБОЛІЧНИХ СИСТЕМ

Олександр Дяченко

*Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»*

ol_v_dyachenko@ukr.net

У доповіді обговорюються умови глобальної та локальної регулярності узагальнених розв'язків крайових задач для параболічних за Петровським систем диференціальних рівнянь другого порядку, які отримано в [1]. Ці умови сформульовано в термінах належності правих частин задачі до узагальнених анізотропних просторів Соболева. Регулярність розподілів у цих просторах визначається дійсними числами s і $s/2$ (за просторовими і часовою змінними відповідно) та уточнюється функціональним параметром φ . Використання останнього дозволяє отримати тонкіші результати, ніж це можливо в шкалах класичних анізотропних просторів Соболева. Зауважимо, що теорію скалярних параболічних за Петровським задач в узагальнених просторах Соболева побудовано в [2].

Нехай $\Omega := G \times (0, \tau)$ — відкритий циліндр в \mathbb{R}^{n+1} , $S := G \times \{0, \tau\}$ — його бічна поверхня. Тут $G \subset \mathbb{R}^n$ — обмежена область з нескінченно гладкою межею $\Gamma := \partial G$, яка є основою циліндра Ω . Узагальнені простори Соболева в Ω та на S означаються на основі базового гільбертового простору $H^{s, s/2; \varphi}(\mathbb{R}^{n+1})$. Останній складається з усіх повільно зростаючих розподілів w на \mathbb{R}^{n+1} таких, що

$$\int_{\mathbb{R}^{n+1}} (1 + |\xi|^2 + |\eta|^2)^s \varphi^2 ((1 + |\xi|^2 + |\eta|^2)^{1/2}) |\widehat{w}(\xi, \eta)|^2 d\xi d\eta < \infty.$$

Тут \widehat{w} є перетворенням Фур'є розподілу w , а $\xi \in \mathbb{R}^n$ і $\eta \in \mathbb{R}$ є частотними змінними, дуальними до просторової і часової змінних відповідно. Випадок $\varphi(\cdot) \equiv 1$ дає анізотропний простір Соболева. Функціональний параметр $\varphi : [1, \infty) \rightarrow (0, \infty)$ є вимірною за Борелем функцією, яка повільно змінюється на нескінченності за Карамата. Клас таких параметрів позначимо через \mathcal{M} .

Розглянемо у Ω початково–крайову задачу для параболічної за Петровським системи лінійних диференціальних рівнянь другого порядку:

$$Au = f, \quad Bu|_S = g, \quad u|_{t=0} = h. \quad (1)$$

Тут $A := (A_{j,k}(x, t, D_x, \partial_t))$ і $B := (B_{j,k}(x, t, D_x))$ – матричні лінійні диференціальні оператори з нескінченно гладкими комплекснозначними коефіцієнтами на $\bar{\Omega}$ і \bar{S} відповідно; $\text{ord}A_{j,k} \leq 2$, $\text{ord}B_{j,k} \leq l_j \leq 1$; $u := (u_1, \dots, u_N)$, $f := (f_1, \dots, f_N)$, $g := (g_1, \dots, g_N)$, $h := (h_1, \dots, h_N)$. Нехай s – дійсне число, $s \geq 2$. Через $\mathcal{G}^{s-2, s/2-1; \varphi}$ позначимо підпростір гільбертового простору

$$(H^{s-2, s/2-1; \varphi}(\Omega))^N \oplus \bigoplus_{j=1}^N H^{s-l_j-1/2, (s-l_j-1/2)/2; \varphi}(S) \oplus (H^{s-1; \varphi}(G))^N$$

елементів (f, g, h) , які задовольняють природні умови узгодження правих частин задачі (1).

Теорема 1. [1] *Припустимо, що вектор-функція u з анізотропного простору Соболева $(H^{2,1}(\Omega))^N$ є узагальненим розв’язком параболічної задачі (1), праві частини якої задовольняють умову $(f, g, h) \in \mathcal{G}^{s-2, s/2-1; \varphi}$ для деяких $s \geq 2$ і $\varphi \in \mathcal{M}$. Тоді $u \in (H^{s, s/2; \varphi}(\Omega))^N$.*

Сформулюємо локальний аналог теореми 1. Нехай U – відкрита множина в \mathbb{R}^{n+1} така, що $\Omega_0 := U \cap \Omega \neq \emptyset$ і $U \cap \Gamma = \emptyset$. Покладемо: $\Omega' := U \cap \partial\bar{\Omega}$, $S_0 := U \cap S$, $S' := U \cap \{(x, \tau) : x \in \Gamma\}$ і $G_0 := U \cap G$.

Теорема 2. [1] *Нехай $s \geq 2$ і $\varphi \in \mathcal{M}$. Припустимо, що вектор-функція $u \in (H^{2,1}(\Omega))^N$ є узагальненим розв’язком параболічної задачі (1), праві частини якої локально належать таким просторам:*

$$f \in (H_{\text{loc}}^{s-2, s/2-1; \varphi}(\Omega_0, \Omega'))^N,$$

$$g \in \bigoplus_{j=1}^N H_{\text{loc}}^{s-l_j-1/2, (s-l_j-1/2)/2; \varphi}(S_0, S'), \quad h \in (H_{\text{loc}}^{s-1; \varphi}(G_0))^N.$$

Тоді $u \in (H_{\text{loc}}^{s, s/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega'))^N$.

1. Diachenko O., Los V. Regular Conditions for the Solutions to Some Parabolic Systems // Ukrainian Math. J. – 2023. – **74**, No. 8. – P. 1263– 1274. (arXiv:2206.03821)
2. Лось В. М., Михайлець В. А., Мурач О. О. Параболічні граничні задачі та узагальнені простори Соболева. – Київ: Наукова думка, 2021. – 164 с.

ON REGULARITY OF SOLUTIONS TO SOME PARABOLIC PROBLEMS

We discuss global and local regularity of generalized solutions to parabolic initial-boundary value problem for Petrovskii system of second order differential equations. Results are formulated in terms of the belonging of right-hand sides of the problem to some generalized Sobolev spaces.